

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

27 février 2007

PROPOSITION DE LOI**modifiant l'article 38 de la loi du
16 mars 1968 relative à la police de
la circulation routière****RAPPORT**FAIT AU NOM DE LA COMMISSION DE
L'INFRASTRUCTURE, DES COMMUNICATIONS
ET DES ENTREPRISES PUBLIQUES
PAR
M. François BELLOT**SOMMAIRE**

I. Procédure	3
II. Exposé introductif	5
III. Discussion générale	5
IV. Discussion des articles	6
V. Vote sur l'ensemble	8
VI. Modification de l'intitulé	8

Documents précédents :

Doc 51 **1451/ (2004/2005)** :

- 001 : Proposition de loi de Mme Vautmans et M. De Padt.
002 : Amendements.

Voir aussi :

- 004 : Texte adopté par la commission.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

27 februari 2007

WETSVOORSTEL**tot wijziging van artikel 38 van de wet van 16
maart 1968 betreffende de politie over het
wegverkeer****VERSLAG**NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE
INFRASTRUCTUUR, HET VERKEER EN DE
OVERHEIDSBEDRIJVEN
UITGEBRACHT DOOR
DE HEER **François BELLOT****INHOUD**

I. Procedure	3
I. Inleidende uiteenzetting	5
III. Algemene bespreking	5
IV. Artikelsgewijze bespreking	6
V. Stemming over het geheel	8
VI. Wijziging titel	8

Voorgaande documenten :

Doc 51 **1451/ (2004/2005)** :

- 001 : Wetsvoorstel van mevrouw Vautmans en de heer De Padt.
002 : Amendementen.

Zie ook :

- 004 : Tekst aangenomen door de commissie.

**Composition de la commission à la date du dépôt du rapport /
Samenstelling van de commissie op datum van indiening van het verslag:**

Président/Voorzitter : Francis Van den Eynde

A. — Membres titulaires/Vaste leden :

VLD Guido De Padt, Ludo Van Campenhout, Hilde Vautmans
PS Camille Dieu, Karine Lalieux, Annick Saudoyer
MR François Bellot, Olivier Chastel, Valérie De Bue

sp.a-spirit Dylan Casaer, Philippe De Coene, Yvette Mues
CD&V Roel Deseyn, Jef Van den Bergh
Vlaams Belang Jan Mortelmans, Francis Van den Eynde
cdH David Lavaux

C.— Membre sans voix délibérative/ Niet-stemgerechtigd lid :

ECOLO Marie Nagy

B. — Membres suppléants/Plaatsvervangers :

Willy Cortois, Georges Lenssen, Bart Tommelein, Luk Van Biesen
Jean-Marc Delizée, Eric Massin, Alain Mathot, André Perpète
Pierrette Cahay-André, Richard Fournaux, Jacqueline Gallant,
Hervé Hasquin
Anne-Marie Baeke, Stijn Bex, Hans Bonte, Magda De Meyer
Dirk Claes, Katrien Schryvers, Servais Verherstraeten
Guy D'haeseleer, Luc Sevenhans, Frieda Van Themsche
Joseph Arens, Melchior Wathelet

cdH : Centre démocrate Humaniste
CD&V : Christen-Democratisch en Vlaams
ECOLO : Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales
FN : Front National
MR : Mouvement Réformateur
N-VA : Nieuw - Vlaamse Alliantie
PS : Parti socialiste
sp.a - spirit : Socialistische Partij Anders - Sociaal progressief internationaal, regionalistisch integraal democratisch toekomstgericht.
Vlaams Belang : Vlaams Belang
VLD : Vlaamse Liberalen en Democraten

Abréviations dans la numérotation des publications :

DOC 51 0000/000 : Document parlementaire de la 51e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
QRVA : Questions et Réponses écrites
CRIV : Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte)
CRABV : Compte Rendu Analytique (couverture bleue)
CRIV : Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)
PLEN : Séance plénière
COM : Réunion de commission
MOT : Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

Afkortingen bij de nummering van de publicaties :

DOC 51 0000/000 : Parlementair document van de 51e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA : Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV : Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)
CRABV : Beknopt Verslag (blauwe kaft)
CRIV : Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)
PLEN : Plenum
COM : Commissievergadering
MOT : Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants
Commandes :
Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.laChambre.be

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen :
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.deKamer.be
e-mail : publicaties@deKamer.be

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a examiné cette proposition de loi au cours de ses réunions des 22 mars 2006, 17 et 31 janvier et 14 février 2007.

I.— PROCÉDURE

I.a Connexité avec les propositions de loi n°s 2177 et 792

Après l'exposé introductif (voir le point 2), la discussion de la proposition de loi à l'examen a été liée le 22 mars 2006 à celle de la proposition de loi (Dylan Casaer, [Inga Verhaert], Philippe De Coene) modifiant la loi du 16 mars 1968 relative à la police de la circulation routière afin de sanctionner plus sévèrement la récidive pour les délits de fuite (DOC 51 2177/1) et de la proposition de loi (Jef Van den Bergh) modifiant les lois relatives à la police de la circulation routière, coordonnées le 16 mars 1968, en vue d'instaurer un régime d'incapacité mentale à conduire un véhicule et d'adapter la sanction en cas de délit de fuite (DOC 51 792/1-2).

Le 14 février 2007, l'examen de la proposition de loi n° 1451 a été à nouveau scindé de celui des propositions de loi n°s 2177 et 792, au motif que la première proposition de loi a pour objet de réprimer plus sévèrement le délit de fuite, alors que les deuxième et troisième propositions de loi visent plutôt à sanctionner plus sévèrement la récidive, y compris en cas de délit de fuite.

I.b Avis des instances judiciaires

Le 22 mars 2006, la commission a décidé à l'unanimité, sur initiative de M. Renaat Landuyt, ministre de la Mobilité, par l'entremise de Mme Laurette Onkelinx, ministre de la Justice, de demander au Collège des procureurs généraux d'évaluer la politique suivie en matière de délit de fuite par arrondissement avant de poursuivre la discussion.

Le 3 mai 2006, la ministre de la Justice a répondu qu'elle demanderait au Collège des procureurs généraux de procéder à une évaluation.

Le 18 janvier 2007, le président de la commission réécrivait à la ministre de la Justice pour qu'elle demande au Collège des procureurs généraux d'évaluer la manière dont le délit de fuite est sanctionné dans la pratique.

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft dit wetsvoorstel besproken tijdens haar vergaderingen van 22 maart 2006, 17 en 31 januari alsook 14 februari 2007.

I. — PROCEDURE

I.a. Samenhang met wetsvoorstellen nrs. 2177 en 792

Na de inleidende uiteenzetting (zie punt 2) werd de bespreking van dit wetsvoorstel op 22 maart 2006 gekoppeld aan de bespreking van het wetsvoorstel (Dylan Casaer, [Inga Verhaert], Philippe De Coene) tot wijziging van de wet van 16 maart 1968 betreffende de politie over het wegverkeer ten einde recidive voor vluchtmisdrijven strenger te bestraffen (DOC 51 2177/1) en van het wetsvoorstel (Jef Van den Bergh) houdende wijziging van de op 16 maart 1968 gecoördineerde wet betreffende de politie over het wegverkeer met het oog op de invoering van een regeling voor de geestelijke ongeschiktheid tot het besturen van een voertuig en een aanpassing van de bestraffing van het vluchtmisdrijf (DOC 51 792/1-2).

Op 14 februari 2007 werd de bespreking van wetsvoorstel nr. 1451 en dat van wetsvoorstellen nrs. 2177 en 792 opnieuw gesplitst om reden dat het eerste over de strengere bestraffing van het vluchtmisdrijf handelt, terwijl het tweede en het derde veeleer de strengere bestraffing van recidive beogen, zij het ook ingeval van vluchtmisdrijf.

I.b. Adviezen van justitiële instanties

Op 22 maart 2006 beslist de commissie eenparig, op initiatief van de heer Renaat Landuyt, minister van Mobiliteit, via mevrouw Laurette Onkelinx, minister van Justitie, om een evaluatie door het College van procureurs-generaal te verzoeken van het inzake vluchtmisdrijf gevolgde beleid per arrondissement te vragen vooraleer de bespreking verder te zetten.

Op 3 mei 2006 antwoordt de minister van Justitie dat ze het College van procureurs-generaal om een evaluatie verzoekt.

Op 18 januari 2007 schrijft de commissievoorzitter nogmaals naar de minister van Justitie om het College van procureurs-generaal te verzoeken een evaluatie te maken van hoe de bestraffing van vluchtmisdrijf in de praktijk geschiedt.

Dans l'intervalle, les membres de la commission ont reçu un courrier (rédigé en français) de l'avocat général Luc Van Ausloos, datant du 31 août 2006, dans lequel ce dernier communique l'avis du Collège des procureurs généraux concernant (notamment) la proposition de loi à l'examen.

Le 8 février 2007, la ministre de la Justice faisait part de son point de vue dans un courrier adressé au président de la Commission. Ce courrier (en néerlandais) a été adressé à tous les membres de la commission le 12 février 2007. Nous reproduisons ci-dessous le contenu de ce courrier dans la mesure où il concerne le délit de fuite (la lettre contient également un point de vue sur les propositions de loi n°s 2177 et 792): «Je reviens sur mon courrier du 3 mai 2006. En annexe, je vous adresse une copie de l'avis du Collège des procureurs généraux (avis du 31 août 2006). Je souscris totalement à cet avis, à l'exception de ce qui concerne la circonstance atténuante de la 'déclaration dans les 24 heures' en cas de délits de fuite. En effet, cette circonstance atténuante présente le risque bien réel d'inciter les gens à commettre un délit de fuite. En effet, les polices d'assurances comportent des clauses de recours en cas d'ivresse ou d'intoxication alcoolique grave, mais pas dans le cas de délits de fuite (cette exclusion est d'ailleurs logique étant donné que le délit de fuite n'a pas de causalité avec la cause de l'accident). En d'autres termes, vous avez tout intérêt, si vous conduisez en état d'ivresse, à commettre un délit de fuite pour échapper à l'action de votre propre assureur.

La circonstance atténuante proposée ne fera qu'encourager le délit de fuite. En effet, en prévoyant un délai de 24 heures pour faire une déclaration, on permet à l'auteur d'un délit de fuite de dessoûler et d'échapper ainsi à l'action récursoire de son assureur et à une éventuelle condamnation à une lourde peine d'emprisonnement. Il me semble que cela serait un mauvais signal donné au citoyen. Il est également fortement déconseillé de proposer d'accorder des circonstances atténuantes en cas de déclaration dans les 24 heures pour les raisons suivantes: 1. la peine infligée en cas de délit de fuite en présence de blessés ou de morts serait moins lourde que la peine infligée pour délit de fuite en présence de dégâts uniquement matériels; 2. le juge doit toujours avoir la possibilité de prononcer une peine d'emprisonnement dans le cas d'un délit de fuite suivi de conséquences très graves pour la victime (ou de mort d'homme); dans ces circonstances, il ne me paraît pas opportun de supprimer toute possibilité de prononcer une peine d'emprisonnement, même en cas de remords de l'auteur dans les 24 heures; 3. la suppression de la peine d'emprisonnement impliquerait

Intussen wordt de commissieleden een brief (in het Frans) bezorgd van advocaat-generaal Luc Van Ausloos van 31 augustus 2006 waarin het advies van het College van procureurs-generaal aangaande (onder meer) dit wetsvoorstel wordt meegedeeld.

Op 8 februari 2007 schrijft de minister van Justitie de commissievoorzitter aan om haar standpunt te laten kennen. Deze brief (in het Nederlands) werd op 12 februari 2007 aan alle commissieleden verstuurd. Wat volgt is de inhoud van deze brief voor zover hij betrekking heeft op het vluchtmisdrijf (de brief bevat ook een standpunt over wetsvoorstellen nrs. 2177 en 792): «Ik kom terug op mijn schrijven van 3 mei 2006. In bijlage stuur ik u kopij van het advies van het College van procureurs-generaal (advies van 31 augustus 2006). Ik kan dit advies volledig onderschrijven met uitzondering van het advies in verband met de verzachtende omstandigheid van de 'aangifte binnen de 24 uur' bij vluchtmisdrijven. De kans is immers erg reëel dat mensen zullen aangezet worden tot het plegen van vluchtmisdrijf door een dergelijke verzachtende omstandigheid. In de verzekeringspolissen staan immers regres-clausules in geval van dronkenschap of zware alcoholintoxicatie maar niet in het geval van vluchtmisdrijven (dit is ook logisch aangezien het vluchtmisdrijf niet in causaal verband staat met de oorzaak van het ongeval) met andere woorden als dronken bestuurder heb je er belang bij om vluchtmisdrijf te plegen om zo te ontsnappen aan de regresvordering van de eigen verzekeraar.

De voorgestelde verzachtende omstandigheid zal dit enkel maar in de hand werken. Immers een aangifte-termijn van 24 uur biedt de pleger van een vluchtmisdrijf alle kans om terug nuchter te worden en zo te ontsnappen aan de regresvordering van zijn verzekeraar en aan mogelijke veroordeling tot een zware gevangenisstraf. Dit zou een slecht signaal zijn naar de burger volgens mij. Het voorstel betreffende de verzachtende omstandigheid van de aangifte binnen de 24 uur is ook zeer sterk af te raden omwille van volgende redenen: 1. de straf voor vluchtmisdrijven met gewonden of doden zou lager worden dan de straf voor vluchtmisdrijven met enkel stoffelijke schade; 2. er moet steeds een mogelijkheid zijn voor de rechter om een gevangenisstraf uit te spreken in geval van een vluchtmisdrijf met zeer zware gevolgen voor het slachtoffer (of dood); het lijkt mij niet aangewezen dat er in dit geval geen gevangenisstraf meer mogelijk zou zijn, zelfs al krijgt de dader binnen de 24 uur berouw; 3. het afschaffen van de gevangenisstraf zou ook betekenen dat er geen voorlopige hechtenis meer mogelijk zou zijn voor personen die vluchtmisdrijven plegen op voorwaarde dat de

également que toute détention préventive serait impossible pour les auteurs de délits de fuite à condition qu'ils fassent une déclaration à la police dans les 24 heures. Cela ne me paraît pas être un bon choix, compte tenu de l'éventuel risque de récidive dans le chef des auteurs de délits de fuite ainsi que du risque que les auteurs fassent disparaître des preuves ou se soustraient à la justice.».

II.— EXPOSÉ INTRODUCTIF

Mme Hilde Vautmans (VLD) souligne l'importance du comportement adopté dans la circulation: il ne suffit pas que les conducteurs connaissent les règles en vigueur, encore faut-il qu'ils les respectent concrètement dans leur comportement. L'autorité doit dès lors envoyer un signal clair concernant l'inadmissibilité de certains comportements. Dans ce cadre, l'intervenante plaide en faveur d'une sanction supplémentaire pour les auteurs de délits de fuite, qui sont des infractions graves. Selon elle, à l'expiration de la déchéance du droit de conduire, les contrevenants devraient présenter des examens et subir des tests avant de pouvoir prétendre à la restitution de leur permis de conduire. Pareilles épreuves de maîtrise automobile existent déjà pour d'autres infractions – par exemple, la conduite sans permis – et doivent être rendues applicables aux délits de fuite. Concrètement, il s'agit d'un examen théorique et d'un examen pratique (tels qu'ils sont imposés à tous les conducteurs) ainsi que d'un examen médical et psychologique (pouvant porter à la fois sur les défauts physiques et sur l'incapacité psychique). L'auteur estime que la formation en matière de circulation routière doit de toute façon constituer une priorité. Elle précise qu'un jour, elle a été personnellement victime d'un délit de fuite et qu'elle a dû attendre les secours le long de la route alors qu'elle était blessée.

III.— DISCUSSION GÉNÉRALE

M. Dylan Casaer (sp.a-spirit) estime que les délits de fuite sont des infractions asociales qui doivent être réprimées sévèrement. Les contrevenants qui se présentent spontanément après quelques heures méritent également d'être sanctionnés, étant donné qu'ils n'ont pas signalé immédiatement un accident. À la lumière des récents résultats mitigés des tests de circulation, une évaluation s'impose avant que de tels tests ne soient étendus à d'autres délits. Peu importe que l'on se présente à la police dans les 24, 36 ou 48 heures. Aux yeux de l'intervenant, cet élément ne peut jamais être considéré comme une circonstance atténuante. L'intervenant fait en outre observer que les résultats des

dadars een aangifte doen bij de politie binnen de 24 uur. Dit lijkt mij geen goede zaak te zijn gelet op het eventueel recidivegevar in hoofde van de dadars van vluchtmisdrijven en gelet op het gevaar dat de dadars bewijzen zouden doen verdwijnen of zich zouden onttrekken aan het gerecht.»

II. — INLEIDENDE UITEENZETTING

Mevrouw Hilde Vautmans (VLD) wijst op het belang van attitude in het verkeer: bestuurders dienen de vigerende regels niet enkel te kennen, maar in hun concrete rijgedrag ook na te leven. De overheid moet derhalve een duidelijk signaal uitzenden met betrekking tot de ontoelaatbaarheid van sommige gedragingen. In dat verband bepleit de spreker een bijkomende sanctie voor de plegers van vluchtmisdrijven, die ernstige inbreuken zijn. In haar visie zouden overtreders aan het eind van een verval van het recht tot sturen examens moeten afleggen en onderzoeken ondergaan vooraleer zij aanspraak maken op restitutie van hun rijbewijs. Dergelijke rijvaardigheidstests bestaan reeds voor andere overtredingen – zoals rijden zonder rijbewijs – en dienen ook op vluchtmisdrijven toepasselijk te worden gemaakt. Concreet gaat het hier om een theoretisch en een praktisch examen (zoals dat wordt opgelegd aan alle bestuurders), alsook om een medisch en een psychologisch onderzoek (waarbij zowel lichamelijke tekortkomingen als geestelijke ongeschiktheid ter sprake kunnen komen). De indienster van het wetsvoorstel vindt dat verkeersopvoeding sowieso een prioriteit moet zijn. Ze preciseert dat ze zelf ooit het slachtoffer was van een vluchtmisdrijf en gewond langs de weg op hulp diende te wachten.

III. — ALGEMENE BESPREKING

De heer Dylan Casaer (sp.a-spirit) is van oordeel dat vluchtmisdrijven asociale inbreuken zijn, die streng moeten worden bestraft. Ook overtreders die zich na enkele uren spontaan aanmelden, verdienen een sanctie omdat zij een ongeval niet onmiddellijk hebben gemeld. In het licht van de recente, niet eenduidig positieve ervaringen met verkeersproeven, dringt een evaluatie zich op voor dergelijke tests tot andere misdrijven worden uitgebreid. Of men zich nu binnen 24, 36 of 48 uur bij de politie aanmeldt, is niet relevant. In de ogen van de spreker mag dit nooit als een verzachtende omstandigheid worden beschouwd. Overigens merkt de spreker op dat de ervaringen met de psychologische tests die door door

tests psychologiques qui devaient être réalisés par des organismes agréés par les Communautés, ont été mitigés. Il serait judicieux d'évaluer ces tests avant d'étendre leur champ d'application.

M. Jef Van den Bergh (CD&V) souscrit à l'objectif de la proposition de loi. L'auteure pourrait-elle préciser ce qu'il faut entendre par rééducation à la conduite. Il est nécessaire que cette notion englobe également le comportement à l'égard de l'alcool et des drogues. Les tests actuels de maîtrise automobile ont un caractère plus limité : ils vérifient uniquement si quelqu'un est médicalement apte à la conduite et a bénéficié d'une formation suffisante pour pouvoir circuler à nouveau en toute sécurité sur la voie publique. Pour autant que l'intervenant puisse en juger, la proposition de loi à l'examen ne contient aucune disposition concernant la rééducation à la conduite.

M. Jan Mortelmans (Vlaams Belang) se rallie aux observations formulées par l'intervenant précédent.

M. Renaat Landuyt, ministre de la mobilité, cite un avis du Collège des procureurs généraux, qui indique que les délits de fuite sont toujours traités de manière structurée et qui défend le maintien du pouvoir d'appréciation du juge pénal.

IV.— DISCUSSION DES ARTICLES

Article 1er

Cet article ne donne lieu à aucune observation et est adopté à l'unanimité sans modification.

Article 1^{er}bis (nouveau)

L'amendement n° 2 de Mme Vautmans et consorts (DOC 51 1451/002), tendant à insérer un article 1^{er}bis, est retiré.

Par conséquent, il n'y a pas d'article 1^{er}bis ajouté.

Art. 2

L'amendement n° 1 de Mme Vautmans et consorts (DOC 51 1451/002) tend à imposer obligatoirement les examens précités (théorique, pratique, médical et psychologique) en cas de délit de fuite à la suite d'un accident ayant entraîné pour autrui des blessures ou la mort.

de Gemeenschappen erkende instellingen dienden te gebeuren, niet onverdeeld positief waren. Het zou goed zijn deze onderzoeken te evalueren alvorens hun toepassingsgebied uit te breiden.

De heer Jef Van den Bergh (CD&V) onderschrijft de doelstelling van het wetsvoorstel. Kan de indienster toelichten wat onder verkeerstherapie dient te worden verstaan? Het is noodzakelijk dat dit begrip ook de houding ten overstaan van alcohol en drugs omvat. De huidige rijvaardigheidstests hebben een beperkter karakter: er wordt enkel in nagegaan of iemand medisch geschikt is om te rijden en voldoende vorming heeft genoten om zich opnieuw op een veilige manier op de openbare weg te kunnen begeven. Verkeerstherapie is voor zover de spreker kan oordelen krachtens voorliggend wetsvoorstel niet aan de orde.

De heer Jan Mortelmans (Vlaams Belang) sluit zich aan bij de opmerkingen van de vorige spreker.

De heer Renaat Landuyt, minister van Mobiliteit, wijst op een advies van het College van procureurs-generaal, waarin wordt gesteld dat vluchtmisdrijven reeds op een gestructureerde wijze worden aangepakt en waarin het behoud van de appreciatiebevoegdheid van de strafrechter wordt verdedigd.

IV. — ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Artikel 1

Dit artikel wordt ongewijzigd zonder bespreking eenparig aangenomen.

Artikel 1bis (nieuw)

Amendement nr. 2 van mevrouw Vautmans c.s. (Doc 51 1451/002) tot invoeging van een nieuw artikel 1bis wordt ingetrokken.

Bijgevolg wordt er geen nieuw artikel 1bis toegevoegd.

Art. 2

Amendement nr. 1 van mevrouw Vautmans c.s. (Doc 51 1451/002) strekt tot het verplicht opleggen van voornoemde onderzoeken (theoretisch, praktisch, medisch en psychologisch) ingeval van vluchtmisdrijf met gewonden of doden.

M. Jef Van den Bergh (CD&V) se félicite que l'on précise clairement que les délits de fuite ne peuvent être tolérés. L'intervenant estime néanmoins que c'est au juge, et non au législateur, qu'il revient de prendre une décision en la matière. Un délit de fuite ne fait pas de quelqu'un un criminel. Un conducteur peut avoir agi en état de panique. La peine infligée en cas de délit de fuite est encore toujours plus lourde que la peine infligée pour une simple infraction.

M. Dylan Casaer (sp.a-spirit) se demande si le conducteur qui a renversé une personne, mais qui ne s'est rendu compte de rien, doit également repasser toute la série d'exams. Il s'interroge également quant à la gravité des blessures. Logiquement, la personne qui a des écorchures des suites d'un accident avec délit de fuite doit être répertoriée dans la catégorie des «blessés»? Le but est-il toutefois d'imposer cette mesure sévère également dans un tel cas? La victime présentant des écorchures n'est finalement pas laissée pour morte.

Mme Hilde Vautmans (VLD) précise que la décision de prononcer une interdiction de conduire demeure une décision judiciaire. Le législateur envoie néanmoins un signal clair selon lequel, en cas de délit de fuite en présence de morts ou de blessés, le conducteur devra passer l'ensemble de ces exams avant de pouvoir reconduire.

M. Guido De Padt (VLD) souligne que la marge d'appréciation du juge demeure intacte, mais que le législateur doit donner un signal clair dans un certain nombre de cas. C'est ainsi que le parlement a récemment prévu (voir DOC 51 2865/1-5) que lorsque le juge a la possibilité d'infliger une interdiction de conduire, il est tenu de le faire lorsque le conducteur est titulaire depuis moins de deux ans du permis de conduire. Quant au conducteur qui ne s'est rendu compte de rien et qui continue simplement son chemin après un accident, il ne sera très probablement pas condamné pour délit de fuite. La définition des «coups et blessures» demeure intacte. Il importe de savoir qu'en cas de besoin, il faut apporter de l'aide. Enfin, l'intervenant fait encore observer que la conduite sans permis – cas pour lequel ont été initialement prévus les quatre exams auxquels on veut à présent aussi soumettre le conducteur qui commet un délit de fuite – est devenue un véritable fléau social: cela concernerait quelque cent mille conducteurs.

M. Francis Van den Eynde (Vlaams Belang), président, n'est pas aussi certain, compte tenu de son expérience du monde de l'assurance, qu'un conducteur qui ne s'est rendu compte de rien ne sera pas

De heer Jef Van den Bergh (CD&V) vindt het een goede zaak dat duidelijk gesteld wordt dat vluchtmisdrijven niet getolereerd kunnen worden. Toch is de spreker van oordeel dat de rechter hierover dient te beslissen, niet de wetgever. Een vluchtmisdrijf maakt van iemand nog geen crimineel. Een dergelijke bestuurder kan mogelijkerwijs in een staat van paniek hebben gehandeld. De straf voor vluchtmisdrijf blijft nog altijd zwaarder dan de straf voor een gewoon misdrijf.

De heer Dylan Casaer (sp.a-spirit) vraagt zich af of een bestuurder die iemand heeft aangereden, maar zich van geen kwaad bewust is, ook de hele reeks onderzoeken opnieuw zal moeten doorlopen. Ook heeft hij vragen bij de ernst van de verwondingen. Iemand die ingevolge een aanrijding met vluchtmisdrijf schaafwonden heeft opgelopen, dient logischerwijs ook bij de categorie 'gewonden' te worden ingedeeld. Is het echter de bedoeling ook in dit geval deze strenge maatregel op te leggen? Uiteindelijk wordt een slachtoffer met schaafwonden niet voor dood achtergelaten.

Mevrouw Hilde Vautmans (VLD) preciseert dat de beslissing om een rijverbod uit te spreken een rechterlijke beslissing blijft. Alleen geeft de wetgever ook een duidelijk signaal dat ingeval van vluchtmisdrijf met doden of gewonden de bestuurder al deze onderzoeken dient te ondergaan alvorens zich opnieuw in het verkeer te begeven.

De heer Guido De Padt (VLD) voert aan dat niet wordt geraakt aan de beoordelingsmarge van de rechter, maar dat de wetgever in een aantal gevallen een duidelijk signaal moet geven. Zo heeft het parlement recentelijk ook opgelegd (zie Doc 51 2836/1-5) dat wanneer de rechter de mogelijkheid heeft om een rijverbod op te leggen hij dit steeds moet doen indien de bestuurder nog geen twee volle jaren in het bezit is van een rijbewijs. Wat de bestuurder betreft die zich van geen kwaad bewust is en na een aanrijding gewoon doorrijdt, deze zal hoogstwaarschijnlijk niet voor vluchtmisdrijf worden veroordeeld. Aan de definitie van 'slagen en verwondingen' wordt niet geraakt. Waar het om gaat, is dat men in geval van nood hulp dient te bieden. Ten slotte wijst de spreker nog op het feit dat rijden zonder rijbewijs – waar de vier onderzoeken waar men thans ook de bestuurder die vluchtmisdrijf pleegt aan wil onderwerpen aanvankelijk voor werden bedacht – een ware maatschappelijke kwaal is geworden: het zou gaan om zo'n honderdduizend bestuurders.

De heer Francis Van den Eynde (Vlaams Belang), voorzitter, is op grond van zijn ervaring in de verzekeringswereld niet zo zeker dat een bestuurder die zich van geen kwaad bewust was, uiteindelijk niet wegens

condamné, *in fine*, pour délit de fuite. En effet, il est extrêmement difficile de prouver sa bonne foi. Imposer à un tel conducteur toute la batterie d'examens se justifie peut-être moins dans pareil cas. Il n'est pas possible de tracer une ligne de démarcation claire en la matière.

M. François Bellot (MR) considère qu'il n'est pas inconciliable de sanctionner plus lourdement le délit de fuite, d'une part, et d'imposer un examen, d'autre part.

L'amendement n° 1 est adopté à l'unanimité.

L'article, ainsi modifié, est adopté à l'unanimité.

Art. 3

L'article fixant vigueur est adopté à l'unanimité.

IV.— VOTE SUR L'ENSEMBLE

L'ensemble de la proposition est adopté à l'unanimité.

VI.— MODIFICATION DE L'INTITULÉ

L'amendement n° 3 de Mme Vautmans et consorts (DOC 51 1451/002), qui tendait à adapter l'intitulé, est retiré.

La commission décide à l'unanimité d'adapter l'intitulé à la suite de l'adoption de l'article 2 modifié; au lieu de renvoyer à l'article 38, il est désormais renvoyé à l'article 33 des lois coordonnées du 16 mars 1968 relatives à la police de la circulation routière.

Le rapporteur,

Le président,

François BELLOT

Francis VAN DEN EYNDE

vluchtmisdrijf zal worden veroordeeld. Dit valt immers zeer moeilijk te bewijzen. Aan zo een bestuurder de voltallige reeks onderzoeken opleggen, is in zo een geval misschien minder verantwoord. Een scherpe scheidslijn kan terzake niet getrokken worden.

De heer François Bellot (MR) stelt dat de zwaardere bestraffing van vluchtmisdrijf enerzijds en het opleggen van een examen anderzijds, niet onverenigbaar zijn.

Amendement nr. 1 wordt eenparig aangenomen.

Het aldus gewijzigde artikel wordt eenparig aangenomen.

Art. 3

Het inwerkingstredingsartikel wordt eenparig aangenomen.

V. — STEMMING OVER HET GEHEEL

Het gehele voorstel wordt eenparig aangenomen.

VI. — WIJZIGING OPSCHRIFT

Amendement nr. 3 van mevrouw Vautmans c.s. (DOC 51 1451/002) beoogde het opschrift aan te passen. Het wordt ingetrokken.

De commissie beslist eenparig om het opschrift in-gevolge de aanneming van het gewijzigde artikel 2 aan te passen; in plaats van te verwijzen naar artikel 38 wordt voortaan verwezen naar artikel 33 van de gecoördineerde wetten van 16 maart betreffende de politie over het wegverkeer.

De rapporteur,

De voorzitter,

François BELLOT

Francis VAN DEN EYNDE